

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
Brasov, piata mare Nr. 22. — „Gazeta” ose:
Joi și Dumineca.
Prețului abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Trieri externe 12 fl. pe unu anu său
28 franci.

Anulu **XLI**.

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmandu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scriori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 28.

Dumineca, 9/21 Apriliu

1878.

Mediulocirea lui Bismarck.

Braslov, in 20 Apriliu 1878.

Actiunea impaciuitoria a marelui cancelar germanu n'a avutu pana acuma nici unu rezultat. Russi'a nu voiesce nicidecumu se supuna congressului tractatulu dela San-Stefano. Principele Bismarck a trebuitu se cunoasca inainte otarirea Russiei si deca cu tote aceste s'a aflu indemnatu a pasi ca mediulocitoriu intre poteri, se pare, ca a voitu a face mai multu unu servitiu Russiei decat celoralte poteri occidentate. Sub asemeni impregiurari nu e de miratu, ca mediulocirea de omenia a samsariului din Berlinu a remasu pana acuma fara rezultat, ca-ci Angli'a e tocmai asia decisa, ca si Russi'a, a nu lasa nimicu din pretensiunile sale cu privire la intrunirea congressului.

Intr'unu momentu, candu neintielegerile dintre marile poteri au luat o dimensiune atatu de mare, candu Russi'a se vede aprópe de realizarea unui visu, care dela Petru celu mare incóce necontentitu a tormentatu somnulu puterniciloru imperati ai tuturor Russieloru, nu e de ajunsu o mediulocire, fia catu de onesta, Germani'a, care pasiesce astadi in fruntea stateloru europene, trebuie se intervina cu tota puterea ei spre a face, se reiésa dreptulu Europei si spre a impedece unu resbelu generalu din cele mai infricosiate. Tocmai, fiindu ca e mare si puternica, Germani'a este moralicesce indatorata a apesá cu tota energi'a in cumpen'a dreptului si a ecuilibrului european. Tota lumea 'si indrepta acuma privirile spre Berlinu, pentru-ca seie, ca principele Bismarck singuru póte se puna stavila porniriloru de resbelu, póte se face ca Russi'a se primésca pacea din man'a Europei. Numai asia 'si póte implini Germani'a marea missiune, ce i-o impunu impregiurarile de fačia.

In sensulu acest'a vorbesce mai tota press'a francesa. Argumentele ce le aduce sunt fórt grave. Francesii ceru cu totu dreptulu dela natiunea germana, care pretinde, ca ea este astadi cea mai superióra intre tote natiunile civilisate, ca se 'si implinésca missiunea, se lucre asia precumu se cere dela unu poporu mare si cultu, care exercita atatu de mare influentia in Europ'a. „Diceti, ca sunteti la inaltimea unui poporu cultu, se ve vedemu cumu ve intielegeti datori'a, cumu veti lupta pentru invingerea principiiloru de dreptu si de moralitate intre popóre! Unu singuru cuventu seriosu adresatu de catra guvernulu vostru la St. Petersburg e de ajunsu spre a asigurá pacea europeana” — esclama foile francese.

Unu singuru cuventu! Lumea civilisata astépta cu cea mai mare nerabdare, dér' tote asteptarile sale póte se fia zadarnice, ca-ci dupa cumu se aréta anevoie va fi respacatu. Dela principele de Bismarck care are se multiamésca succesele extraordinarie ale politicele sale mai multu aciomei, ce a profesat'o in tota vieati'a s'a, ca „puterea merge inaintea dreptului”, abia se póte sperá o atitudine decisiva fačia de nedreptele si esageratele pretensiuni ale Russiei. Din contra banuiél'a, ca cabinetulu germanu luca in deplina cointielegere cu celu russescu, nu e mai puçinu fundata acuma, cá inainte. De aceea nu a potutu fi suprinsu nici d: Bratianu, candu i-a impartasitu cancelariulu germanu — cumu serie „Nordd. allg. Ztg.” — ca Germani'a nu sé póte dusmani cu Russi'a pentru cestiunea Basarabiei, care n'o intereséza.

Situatiunea este, catu se póte de incurcata si astadi in adeveru vedemu numai pe Angli'a sustienendu pe fačia c'unu efectu moralu extraordinariu caus'a cea drépta a Romaniei, care este totodata o cauza capitala a Europei. Austro-Ungari'a șiovaiesce si acuma tare in politic'a s'a esterióra si se pare, ca onestei mediulociri a cancelarului germanu i'a succésu a restabili incatva bun'a intielegere intre cabinetele din Vien'a si Petersburg. Ce altu scopu ar' fi potutu avé politi-

c'a celoru trei imperati, condusa cu atata dibacia de cancelarii nordici, deca nu acel'a de a avé pe Austri'a in momentul decisivu intotdeauna pe partea loru?

Pe dupa culise domnesce o mare activitate. Ce se prepara, pacea ori resbelulu? Mai multu cá vreedata lumea este cuprinsa de unu simtiu de neincredere si nesigurantia. In miculu statu romanu se oglindesce mai bine trist'a situatiune presenta. Ostirile russesci au incalcatu tiér'a lovindu in fačia dreptulu Romaniei celu are chiar' prin conventiunea inchiata cu guvernulu Tiarului. Armata romana se concentréza in Romani'a mica cu scopu de a paralisá de acolo o incercare eventuala a Russiei, de a-o desarmá cu forti'a. Ce departe au ajunsu lucrurile intre aliatii de odinóra! Mediuloci-va óre principele de Bismarck si pentru Carolu de Hohenzollern? — Numai unu faptu ne pote astadi incuragiá, acela, ca Angli'a tiene susu cu taria stindartulu dreptului popóreloru europene si ca Françi'a l'a veditu si'lu aclaméza cu entusiasmu.

Din parlamentulu romanu.

In siedinti'a de Marti (4 Apr. v.) a senatului 'si-a desvoltatu d. D. Sturza mai pe largu interpelarea s'a asupra tractatului dela San-Stefano, care amu publicat'o in numerulu trecut.

„Grele timpuri au trecut peste tiér'a nostra in trecut — dise d. Sturza, — dér' cele de adi nu sunt mai puçinu grele; ca-ci e de aperatu mosiea parintésca, acuma cá si atunci.” D-s'a crede, ca senatulu va fi la inaltimea situatiunei, ca se voru uni cu totii spre a aperi drepturile tierii. Facundu o mica reprivere istorica dice, ca capitulatiunile Turciei cu Romani'a recunosceau individualitatea acesteia. Pórt'a le-a calcatu. In resbelulu Russiei cu Turci'a, russii ocupau tiér'a de faptu si apoi la pace o dau Turciei inapoi. Unele din stipulatiunile tractatelor de pace erau favorabile noue si ne-au scapatu de ostirea turcésca si de cetatile turcesci de pe Dunare; dér' au fostu altele nefavorabile, cá aceea, prin care ni s'a luat Basarabi'a. Tractatulu dela Balt'a Limanu numesce pe domni romani functionari. Tractatulu dela Paris a distrusu protectoratulu, a recunoscutu Romani'a a stabilitu principiulu de intervenire in cele din intru si acest'a cumu resulta din protocolulu conventiunei dela Vien'a cu scopu de a imbunatati nu de a deteriorá positiunea Romaniei. Tote schimbarile facute in urma au fostu ameliorari sançtionate de areopagulu european, asia in catu nu este esactu cea ce se dice de unii, ca prin aceste modifiari s'ar' fi ruptu de noi tractatulu de Paris. Trece apoi la resbelulu din urma si dice, ca cu termini mai pozitivu nu se potea garantá integritatea Romaniei, cá cum s'a garantatu in Art. 2 alu conventiunei, dela 4 (16) Aprile. Russi'a ne a asicurat, dér' printr'unu actu solemnulu, ca vomu fi respectati in teritoriulu si 'n drepturile nóstre.

„N'a fostu inse asia. Tractatulu dela San-Stefano restórna conventiunea. Nu e unu singuru articolu, din cele ce vorbescu de noi, care se nu lovésca drepturile nóstre antice si moderne. Analisandu apoi punctele respective ale tractatului de pace dice:

„Art. 5 contine trei dispositiuni si cate trei contr'a nostra. Incepe prin a dice: „Sublim'a Pórt'a recunósce independenti'a Romaniei”, inse art. dice, ca numai Turci'a o recunósce, nu si Russi'a. Acesta omisiune a recunósçerii independentiei Romaniei de catra Russi'a e temel'i'a principiului desvoltatu in urma: amesteculu Russiei; din acesta dispositiune resulta dreptulu de trecere ce 'si stipuléza Russi'a, amesteculu in afaceri de ale nóstre interne si chiaru stipulatiunea privitoria la navigarea Dunarei. Facundu cá legaturile nóstre cu Turci'a se se declare rupte si insusindu-si din drepturile nóstre, Russi'a ne-a derimatit positiunea ce ne facea tractatulu de Parisu si ne-a facutu vasali ai ei.

„Art. 5 mai vorbesce si despre despagubirea de resbelu, care se va desbate intre amendoué partile. Va se dica in

se recunósce dreptulu la indemnizare; dér' acestu dreptu e derisoriu si ilusoriu, ca-ci cauta a se desbate dupa resbelu, candu numai e nici unu midilocu de constringere si candu Turci'a, obligata de a dá Russiei unu miliardu si jumetate, n'are de unde se ne platésca si noue. Tractatulu atinge drepturile nóstre, ca-ci stipuléza fora noi unu dreptu, ce resulta din faptulu, ca amu fostu beligeranti. Si aci este o intentiune ascunsa. Cine ne-ar' poté ajutá cá se potemu capeté o despagubire de resbelu? Numai Russi'a, si cá se ne ajute, ne va cere unu pretiu, si anume Basarabi'a. Art. 5 vorbesce si de supusii romani in Turci'a. Russi'a n'avea dreptulu se stipuleze ceva despre noi cu unu alu treilea nici in bine nici in reu, ca-ci asemenea stipulatiuni atingu drepturile nóstre suverane. Art. 5 e bas'a, din care Russi'a ataca positiunea nóstra din dreptulu gintiloru.

„Art. 8 stabilece o servitute din cele mai periculóse si odióse, ca-ci, dupa ce prevede formarea unei militie indigene in Bulgari'a, stipuléza, ca Russi'a va ocupá Bulgari'a cu 50 mii ómeni in timpu de doui ani, si 'si reserva dreptulu de a comunicá in acestu timpu prin Romani'a, unde va poté organizá si depositele necesarie. — Russi'a are cu noi o conventiune limitata pe timpulu resbelului. Astadi inse, candu russii sunt dincolo de Balcani si porturile mării negre sunt deschise, russii se potu duce pe acolo si nu e nimicu, care se motiveze întórcerea pe la noi si mai cu séma ocuparea tierii in cursu de 2 ani. Russi'a sciá, ca romanii nu voru cedá a fi ocupati si de aceea stipuléza cu Turci'a acésta ocupare. Deca ne recunóscea independenti'a, ar' fi trebuitu se stipuleze cu noi despre întórcere; dér' presimtindu, ca nu vomu vré, a stipulat'o cu Turci'a. Se dice, ca e vorb'a numai de trecere. Dér' Russi'a a ocupatu tiér'a nostra si altadata, si scimu ce a facutu; afara de asést'a timpulu de doui ani se póte prelungi, ca-ci se póte cá in doui ani se nu se stabilésca liniscea in Bulgari'a; acésta ocupare ar' face la cea mai mica neintielegere se se schimbe fačia tierii nóstre.

„In privinti'a Basarabiei tractatulu dice, ca Russi'a 'si stipuléza facultatea de a schimbá cu noi Dobrogea in loculu Basarabiei. Aci s'ar' paré, ca ne lasa se alegemu; dér' nu e asia, ca-ci stipuléza granitiile Basarabiei cu talwegulu riului, care erá alu nostru si pentru care eramu in neintielegere cu turcii. Dér' prin conventiunea dela 4 Apriliu Russi'a a renunçiatu la acestu teritoriu! Art. . . fiseza granitiile dela médiadi, inse nu dice nimicu despre teritoriulu dintre Prutu si gur'a Chili'a; acést'a s'a facutu spre a nu spaimantá pe Europ'a, fiindu ca atunci Russi'a ar' fi devenitu riverana a gureloru Dunarii. — D. Sturza declara, ca are sperantia, ca cestiunea basarabéna se va resolve in sensulu dreptului, ca schimbulu nu va fi primitu de Europ'a.

„Art. 25 vorbesce despre prisonierii de resbelu. Si aci e o deosebire. Russiei trebuie se i se platésca tote cheltujelile facute cu prisonierii, pe candu noue ni se voru scadá cheltuielile facute cu prisonierii romani. Acést'a ne ataca dreptulu nostru, ca-ci noi n'amu datu mandatu Russiei de a se invoi cu Turci'a despre interesele nóstre. O alta dispositiune prevede a se derimá fortaretiile pe Dunare si a nu se mai poté redicá altele pe a m e n d u o i tiermii. Acést'a e érași o atingere a drepturiloru nóstre. Despre aceea, ca adeca noi se nu potemu avé pe Dunare bastimente de resbelu érași nu potea stipulá numai Russi'a si Turci'a, ca-ci asemeni stipulatiuni alteréza positiunea nóstra cá statu european si chiaru relatiunile cu Russi'a, cu atatu mai multu, ca nu se stipuléza, ca si in apele russesci se nu fia bastimente de resbelu. Tractatulu dela San-Stefano schimba cu totulu ecuilibrulu comisiunei europene a Dunarii, ca-ci Russi'a, dispunendu de Bulgari'a si de Serbi'a, va avé comisiunea dunareana in manile ei.

„In art. 13 se rostogolesce asupra Turciei restabilirea comunicarei pe Dunare si desdaunarea pentru pagubele causate de resbelu. Pentru aceste s'a stipulatu o suma ridicula numai de 1/2 milionu, pre candu pagubele causate noue se urca la 5 milióne, ér' restabilirea canalului Sulinei va costá alte 4—5 milióne. La acést'a restabilire Turci'a nu e interesata, deci spesele ei voru cadé asupra nóstra, cari suntemu datori se deschidemu calea comerçului nostru. Acést'a aréta, catu de puçinu seriosu ia Russi'a navigabilitatea Dunarii; interessulu ei e cá comerçulu se se faca pe la Odess'a, nu pe Dunare si astfelu se esplicu aceste dispositiuni.

„Candu se tractá la Kazanlik, colonelulu Arionu. tra-

misulu nostru, n'a fostu ascultat elu avea inse unu ordinu : de a dá Russiei unu avertismentu, ca totu ce se va tractá de noi fara noi e nulu. . . .

D. Sturdza aréta mai departe, ca incalcarile Russiei, cari pana aci erau numai teoretice, au devenitu practice prin aceea, ca mai multe corpuri russesci au trecut din Bulgari'a in Romani'a unde ocupa positiuni strategice. D-s'a nu s'a speriatu de amenintiarile lui Gorciakoff, ca-ci e cineva mai puternicu decatu elu e dreptulusuveranu alu Romaniei, e Europ'a, dér' s'a speriatu, candu a veditu ca gener. Ghic'a a provocatu pe guvernulu russescu a tractá cu Romani'a directu pentru recunoscerea art. 8 alu tractatului dela San-Stefano s. c. l. apoi face interpelarea cunoscuta.

D. ministru de esterne, respunsiendu la interpelarea dlui Sturdza, recunósce, ca ds'a a studeatu materi'a fórte bine. Resulta din cele spuse de d. Sturdza, ca tiér'a se afla intr'o situatiune grea; acést'a o sciu toti si Europ'a intréga o scie; dér' nu trebuie cá noi se o facemu si mai grea. Se scie, ca de o luna si mai bine guvernulu, camera si senatu si tiér'a intréga nu s'au ocupatu de catu de cestiunile drepturilor tierii, de cestiunea Basarabiei, de tractatulu dela San-Stefano si de tóte cate resulta din acestu tractatu. D. ministru dice apoi, ca nu sunt drepte imputarile ce se facu dlui Ghic'a, care este celu mai lealu, celu mai patrioticu romanu ce se póte dori. Intre d. Ghic'a si principele Gorciakoff a fostu o simpla conversatiune privitória la art. 8 alu tractatului dela San-Stefano. Intrebandu principele Gorciakoff, déca voimu se protestamu contr'a acelu articulu, d. Ghic'a a respunsu, ca Romani'a nu protesta numai in contr'a art. 8 din tractatulu Russiei cu Turci'a, ci in contr'a intregului tractatu, in ceea ce privesce Romani'a. (Aplause.) D. Ghic'a a disu numai ca, déca Russi'a voieá se reguleze trecerea armatei russe prin Romani'a; trebuieá se tracteze cu Romani'a ér' nu cu Turci'a. Éta totu ce a disu; si potu fi siguri dnii senatori ca, déca s'ar' fi insarcinatu d. Ghic'a se tracteze, fiulu marelui voevodu Gr. Ghic'a n'ar' fi primitu se tracteze pentru incalcarea drepturilor nóstre. (Aplause.) Agentulu nostru n'a datu de locu motivu a se tramine unu delegatu rússu cá se tracteze, si nici guvernulu nu l'a imputernicitu se faca acést'a. Guvernulu nici nu are cunoscinti'a, nici nu este avisatu, ca va veni unu asemenea tramisu din partea Russiei si crede, ca nici nu va veni.

D. Sturdza nu e deplinu multiamitu cu acestu respunsu, dice ca ar' fi trebuitu se fia mai categoricu si cetesce in fine o motiune, prin care cere, cá guvernulu se protesteze contra intrarii si petrecerii trupeloru russesci in Romani'a.

D. primu-ministru Bratianu se mira, ca d. Sturdza nu se multiamesce cu respunsulu dlui ministru de esterne. Acést'a póte veni numai de acolo, ca n'are incredere in guvernulu. „Europ'a intréga are ochii pe noi, dice d. Bratianu. Ce are se dica Europ'a, ce are se dica areopagulu europeanu, candu vede, ca necontenitu dati lectiuri guvernului, necontenitu ilu hartuisti? Aveti dreptulu de a ne dá josu, dér' nu a ne hartuisti in tóte dilele!“

Dupa ce a mai replicatu d. Sturdza dicundu, ca n'a facutu interpelarea in spiritulu de ostilitate si dupa o scurta vorbire a dloru Epureanu si Boerescu d. min. Bratianu face urmatórea declaratiune:

D. primu-ministru: Me vedu nevoitu, dloru, se ve facu o declaratiune, care de si e umilitória pentru mine, dér' trebuie s'o facu. Ve declaru deci, ca noi vomu lucrá cá buni romani si cá ómeni onesti; ve declaru, ca tóte silintiele nóstre voru avé de scopu a face, cá tiér'a se reintre in drepturile si in independenti'a s'a, si ca vomu cautá se eliberamu tiér'a c'unu ceasu mai curendu de ocupatiunea straina. Si cumu s'ar' poté crede, dloru, ca s'ar' gasi unu singuru romanu, care se nu dorésca acést'a, care se nu dorésca, cá tiér'a lui se fia scapata de ocupatiunea strainiloru, fia acei straini nu russi, dér' fia chiaru francesi? Imi pare reu, inchiaia d. Bratianu, ca amu fostu silitu se facu acést'a declaratiune, dér' a trebuitu s'o facu, pentru-ca motiunea dlui Sturdza nu póte nici se tréca nici se cada.

Dupa acést'a declaratiune dlu D. Sturdza se declara multiamitu cu respunsulu dlui primu-ministru si si retrage motiunea. — Siedinti'a se inchiaie.

Revista diuaristica.

„Kelet“ fói'a maghiara din Clusiu aduce in numerulu seu dela 13 Aprile n. in frunte unu articulu datu dela Bucuresci, care, dupa ce descrie unu evenimentu cutrieratoriu, ce se se fi petrecutu in casarm'a de pe dealulu Spirii, unde unu oficieru romanu scriindu la mésa se fi fostu omoritu de unu glontiu, esitu dupa cum s'ar' fi constatatu mai pe urma dintr'o pusca russésca — o intemplanu, despre care foile romane n'au sciutu se relateze nimicu — vine a descrie situatiunea presenta in Romani'a si dice intre altele:

„Partitulu rosu din Romani'a, care a deschisu pórt'a Russiei, i aréta acuma usi'a. Dér' russulu nu voiesce se mérga pe unde se cuvine, déca nu 'lu voru dá cumva afara. Principele si partitulu rosu nu se spaimanta nici deo asemenea eventualitate si tocmai acést'a esplica calatoriile lui Ion Ghic'a, Sturdza si Bratianu. Nu se spaimanta a se incurcá in resbelu cu fostii loru aliati, déca voru avé unu aliatu nou. Aliatulu acést'a nou póte se fia inse numai Austro-Ungari'a. Despre acést'a este in claru Romani'a si „Gazeta Transilvaniei“ n'a facutu niciodata unu servitiu mai reu Romaniei decatu acuma, candu intr'unu momentu atatu de criticu face pe maghiari betyari — („lebetározza a magyar nemzetet“). Concedemu, ca partitulu lui „Közvélemény“ ar' voi se faca si puçinu capitalu politicu pentru intarirea partitului din situatiunea de façia, dér' acést'a inca nu-o indreptatesce pe „Gaz.“ a asemenea pe maghiari, cá pe nesce betyari cu cazacii. „Gazeta“ vorbesce si de drepturi, pe care le pretinde si acuma dela maghiari. Dér' scumpa „Gazeta“, n'ai potea se ne spui, ca unde se afla acea constitutiune maghiara, care ar' dá vre-unu privilegiu rasei curate maghiare asupra cetatianiloru maghiari ai patriei maghiare? („mely előjogot adna a tisztán magyar fajnak amagyar haza magyar polgárai felett“) Séu óre aceea'si este bub'a, ca cetatianulu cultivatu maghiaru de rassa romana (románjku magyar honpolgár) trebuie se scie limb'a statului. Fia odihnita, ca in Romani'a inca o pretinde acést'a constitutiunea cá si in Franci'a si in Americ'a de nordu.

„Mi vine aci in minte o anecdota nimerita a unui betranu, pe care o dau „Gazetei“ spre invetiatura, riscandu chiar se aruncu numai mazere pe parete: „Óre ce ati cere voi romani de ai Gazetei — intréba unu domnu betranu pe unu nationalistu turbatu — déca vi s'ar' dá din intemplanu totu rotogolulu pamentului? — „Me rogu amu mai cere pe lenga elu inca trei sate din luna“. Fórte reu a alesu „Gazeta“ timpulu spre a semená neintielegere. Dér' se trecemu la ordinea dilei s. c. l.“

Se mai ocupa de noi intre altele si „Erdelyi Híradó“ din Tergulu-Muresului si ne da si elu invetiaturi frumóse. Ne rezervamu a respunde la aceste si la admoniarile, ce ne adreséza colegii dela foile maghiare, cu alta ocaziune.

Se semnaléza dela Paris prin telegrafu unu articulu insemnatu in „Journal des Débats“ care dice:

„Nu trebuie se ne amagimu, situatiunea e fórte seriósa, suntemu póte in ajunulu unui mare resbelu si unei miscari atatu de puternice, incatu amenintia a rupe totu cu sine. Óre s'ar' mai poté impededá? Tóta lumea crede ca dá; dér' numai unu singuru statu are in momentulu de façia unu braçu tare de ajunsu spre a poté intreprinde acést'a: Germani'a. Poterea mare obliga. Déca Germani'a va refusá appellulu ce-i se adreséza din tóte partile, déca va lasá, cá lucrurile se se incurce si se isbucnéscá resbelulu, isi va fi gresitu misiunea principala ce-o are fiacare poporu, care se inaltia peste celelalte prin poterea s'a militara si diplomatica.“

Cu privire la misiunea dlui I. Bratianu scrie „Norddeutsche Allg. Zeitung“, cá respunsu la o corespondinti'a din „National-Zeitung“: „Déca d. Bratianu candu a fostu primitu de catra principele Bismarck a simtitu vreo recéla, acést'a s'ar' poté refere numai la gradulu, in care a asteptatu Russi'a ajutoriu dela Germani'a. Bratianu va fi sciutu inca inainte de sosirea s'a in Berlinu, ca Germani'a nu e aplecata a subordiná propriele sale relatiuni cu Russi'a consideratiunei la dorintiele romane, unei afaceri, care nu atinge interesele germane. De altmintrea domnesce in Berlinu viua simpatia pentru principele Carolu. Celu mai bunu consiliu ce i se póte dá dlui Bratianu, si cá siefu alu partitului radicalu din Romani'a, este, a face totu spre a face posibilu guvernarea unui principe cu calitati atatu de eminente, spre alu conservá Romaniei. Acestu consiliu nu-i va fi lipsitu aci dlui Bratianu, nici asigurarea unei sincere bunavointie pentru poporulu romanu.“

Relativu la resultatulu calatoriei lui Bratianu i se telegraféza lui „Pester Lloyd“ dela Vien'a:

„Avemu deja unele date despre impartasirile, ce le-a facutu Bratianu dupa reintórcerea s'a

*) Aci „Kelet“ nu ne-a intielesu seu nu a voitu se ne intielega bine. A se vedé articulu primu din Nr. 23 alu „Gaz. Transil.“ Red.

in Bucuresci. Densulu n'a dobanditu nicairu unu resultatulu positivu. In Vien'a a aflu multa bunavointia façia de Romani'a, dér' contele Andrásy la indrumatu neconditiunatu la congressu, pe care ilu crede indispensabilu si inca posibilu. Totodata inse i-a declarat, ca in casu, candu russii ar' voi se intrebuinteze forti'a façia de armat'a romana, acést'a nu ar' privi numai pe Europ'a ci cu deosebire pe Austro-Ungari'a, care ar' trebui se judece faptulu din punctulu seu de vedere, dér' asta cestiune nu se póte tractá inca decatu numai in modu academicu. In Berlinu atitudinea a fostu curatu negativa, Bratianu inse nu-o atribuie vr'unei rele vointie façia de Romani'a séu de principele Carolu, ci numai dorintiei lui Bismarck de a pastrá intacte relatiunile amicabile cu Russi'a. Bratianu e convinsu, ca sub impregiarile de façia Romani'a póte asteptá unu spriginu numai dela Angli'a. In Bucuresci se crede, ca atitudinea rezervata a Austro-Ungariei vine numai de acolo, ca se teme de Itali'a, se teme, cá nu cumva si sub ministeriulu Corti se se realizeze o aliantia russo-italiana.“ —

Lui „Hermannstädter Ztg.“ i se scrie din Bucuresci, ca corpulu russescu a lui Siahoffskoi a ocupatu in faptu positiunile strategice din josu de Bucuresci spre riulu Argesiu. De alta parte se fi ocupatu deja generalulu Zimmermann tóte trele districte ale Basarabiei romane, adeca districtulu Ismailu, Cahul si Belgradu. Catu despre armat'a romana apoi, dice corresp., a doveditu princ. Carolu si acuma cá si la Plevn'a talentulu seu strategicu, ca-ci armat'a a parasitu line'a fórte espusa Turnu-Severinu-Galati si de 48 óre se afla concentrata in Romani'a mica avendu la spate Carpatii. Press'a din capitala merita tóta recunoscinti'a, ca-ci a observatu mare tacere despre miscarile armatei, in catu concentrarea ei nu a intimpinatu mai nici o pedeca. In momentulu din urma inse s'a petrecutu la gar'a „Tergoviste“ unu casu, care ilustréza mai bine cá ori-ce articulu adeverat'a situatiune. Alaltaeri adeca tocmai era se pornésca dela gar'a numita unu trenu cu munitiuni compusu din 30 vagóne, care era destinatu pentru trupele romane concentrate la Pitesti, candu deodata aparura mai multi oficieru russi pe peronulu garei, cerendu in tonu poruncitoriu, cá se se oprésca trenulu. Oficierulu romanu, care comandá trenulu a incercatu mai antaiu a dovedi cu binele camaradiloru sei din armat'a aliata, ca aci nu au dreptu a porunci, deórace inse russii insistau la pretensiunea loru, oficierulu romanu se urcá pe locomotivu si porni trenulu. Russii telegrafara la comandantulu russescu din statiunea urmatória Chitila, dér' comandantulu romanu trecu prin acést'a statiune cu trenulu atatu de rapede, incatu trupele russe venite la gara spre a'lu opri remasera cu gurile cascade. Positiunea armatei romane, de care se póte deja astadi vorbi, e urmatória: Brigad'a Chiritiescu in Pitesti si giuru; divisiunea Cerchezu in Craiova; divisiunea Lec'a in Calafatu. In Bucuresci se afla numai unu batalionu de infanteria, in Ploiesci regimentulu de cavaleria alu colonelului Polizu s. c. l.“

Braslovu, 18 Aprilu 1878.

Dilele aceste aparú o brosiurica intitulata „O voce seriósa“ catra clerurile romane si fruntasii poporului romanu in caus'a instructiunei populare. Brosiurica e tiparita in Pest'a (in tipografi'a lui Alesandru Kocsi); scrisa de unu anonimu sub titlulu „Unu archipresbitera.“

Pe catu se pare de mica acést'a carticica, pe atatu de momentuosu ei este cuprinsulu.

Autorulu pe 46 pagine octavu micu tractéza in partea I-a starea de odinóra a poporului romanu in asemeneaa cu cea de acum. Din acést'a paralela resulta, ca in timpurile trecute — desi relatiunile politice erau mai nefavorabile, totusi poporulu romanu peste totu stetea mai bine decatu astadi.

In a II parte recunoscutulu autoru 'si pune intrebarea, ce póte fi caus'a acestei decaderi, si o resólve asia: ca poporulu romanu este cutropitu de straini cu cultura mai superióra decatu a s'a.

A III parte esaminéza, „cum s'ar' poté delaturá reulu“ si ajunge la resultatulu, ca numai prin cultura.

In a IV parte autorulu aréta, ca cine are chiamarea si datorinti'a de a se ingrigi de cultur'a poporului romanu. Resulta, ca cultur'a a ajunsu a fi cestiune de viatua pentru poporulu romanu si ca bisericile romane au si chiamarea si datorinti'a a se ingrigi de cultivarea filorú si credintiosiloru

loru. In acést'a parte e tractata cu buna pricepere deosebirea între scólele comunale si confessionali, aretandu chiar', ca pierderea scóleloru confessionali invólve chiar' pierderea bisericeii.

Partea a V si VI tractéza despre modulu, cum se infintiamu si se sustienemu noi scóle confessionali mai bune si mai corespundietórie lipsei celei mari pentru poporul nostru. Aci aréta autorulu starea preotiloru si a invetiatoriloru, ce s'a facutu si ce se face pentru unii si pentru altii, si ce pentru biserica si scóla. Sustiene apoi, ca pentru biserica si preoti intr'unele parti totu s'a mai facutu cate ceva, eara pentru scóla si invetiatori fórté puçinu. Aréta, ca organele esecutive in bisericele nóstre nu sunt organizate corespundietóriu trebuintieloru si ca puterile cate au functionatu pana acuma nu-su de ajunsu.

Pentru ajungerea scopulu autorulu e de parere, ca din partea bisericeiloru se trecemu ceva in cumpan'a scóleloru. Purcediendu din acestu principiu e de parere, ca puterile preotiesci, cari le avemu astadi, se le aplicamu in parte la scóla si in locu se facemu biserici mari, se facemu biserici mai micutii, pentru aceea inse scóle multe si mari; numerulu canoniciloru si alu asesoriloru in senatele bisericesci se-lu impuçinamu si se sporimú pe cel'a alu referentiloru si inspectoriloru scolari; totu asemenea se ne silimú, cá in seminariele clericale se impuçinamu numerulu eleviloru si se facemu locu eleviloru de pedagogia.

Totu pe córd'a acést'a da indrumariu pentru organizarea scóleloru dela organele superióre pana la cele mai de josu, considerandu ambele confessiuni de o potriava, ba ce e mai multu, aréta si modulu, camu cumu ar' poté se se apropia ambele confessiuni, tienendu caus'a de comuna a amen-durora.

Din parte-'mi marturisescu, ca puçine scrieri romane au facutu asupra-'mi o impressiune mai multiamitória si totudeodata incuragiatória pentru cauza decatu cea presenta. Totudeaun'a au scrisu cei luminati ai natiunii, ca scólele sunt de lipsa. Dér' autoriulu acestei carticele, vediendu, ca nu s'a facutu nimicu, aréta, ca amu decadiutu si ca suntemu in periculu chiaru de a ne prepadi. Inse aréta prea intieleptiesce si cu precepere de cauza in modu practicú, cumu s'ar' poté lucrulu indreptá,

Recomandandu cu deosebire fiacarui romanu acést'a carticea rogu, pe cei competenti a discutá cestiunea in publicu si pana candu organele competente oficiale voru luá mesurile necesarie.

Tritulu de susu, 11 Aprile st. n. 1878.

(Urmare si fine.)

Déca ai voitu dle „Ipsilanti“ a ne dá prelegeri despre tienerea in ordine a scóleloru, se fi aruncatu masc'a josu, si cá filosofu si mare pedagogu se ne fi aratatu modulu si medilócele, prin cari reulu se póte departá si se póte ajunge scopulu, atunci ti primieamu sfatulu, cá dela unu docente practicú ce te tieni, ci Dta calumniandu si spunendu mintiuni ai voitu a ne arata calea, cu acestea inse nu vei reusi.

Nu amu sciutu, ca esti inspectoru superioru peste scólele romaniloru cele difamate de d-ta, ca ci venieamu ati cere sfatulu, ca cum s'ar' poté im-bunatati leaf'a docentiloru? Cumu s'ar' poté creá fonduri? Ba, cá dela fecioru avutu asiú fi pofititu se puni insuti pétr'a anghiulara la vr'unu fondu scolasticu parochialu. De acestea inse credú, ca nu ai tempu, ci numai de a bagá vina, ca de ce nu facu altii?

Cumu de asia in pripa ai cercetatu d-ta tóte scólele din campia, gasindu atati'a birisi si atatia fraiteri pe la scóle, candu d-ta tóta érn'a nu te-ai clatitu de acasa, decatu póte pana in Turd'a.

Lesne-ti e a scrie mintiuni si clevele de dupa més'a cea angusta unde siedi, dovedesce inse si atnci 'ti vomu crede. Mentiuna tendentiósa e si aceea, ca in tóta campi'a afara de cateva comune nu sunt scóle, si si care sunt nu sunt corespundietórie scopulu si nu sunt demne a — se numi scóle; — ba sunt! petutindenea, ca-ci cine ar' fi lasatu pe ómeni fara scoli pana acum'a, spre acestu scopu inca in an' trecutú amblá Ill. fostulu inspectore reg. Ioanu Reptsik calare prin comune si unde nu a aflatu scolile de bune le-a amplificatu si le-a adoptatu apoi. Cumu inse de poti d-ta d. Ipsilanti asia bine judecá, ca nu corespundu scopulu? Candu d-ta nu sci nici o tema pedagogica resolvi ori dór' nici metodic'a bine, dér' apoi se mai sci si legile scolastice, dupa cari se-le poti

judecá, de sunt scólele nóstre corespundietórie ori nu recerintieloru legii?

Nu cunoscu nici sciú se fia vr'unu locu, unde invetiamentulu se se tieni in bordee si in depouri jidovesci, ci aceea sciú si sum in stare a documentá ca: unde sunt scoli, dér' asia de rele, acolo si edificiu celu nou e in pornire, ér' celelalte scóle tóte sunt bune si cele mai multe dupa planu. Mérga d. „Ipsilanti“ din scóla in scóla si va vedé, ca au spusu neadeveru, va gasi scaune dupa placu si va gasi si mai multe de 3—4 banci, ér' unde va gasi 3—4., acolo aducasi amente, ca morbulu anghin'a asia de tare a raritu pruncii, de nici acele nu se implu, pe lenga acestea apoi mai sunt 2—3 lavitie, pe cari siedi fetitiele.

Ca nu ai gasitu séu ai auditu, ca nu tóte scólele au recuisitele necesarie, a cui e vin'a? Ce póte face preotulu? Noi ne facemu datorii'a catu potemu in comuna intielegere cu senatulu, pe care nu parintele celu blandu, ci poporul l'a alesu. Vei fi sciindu bine d. „Ipsilanti“, ca abia capatamu atatea parale din pedepse si din loculu scolei, catu se reparamu scóla si se cumparamu lemne de focu, fondu inse nu-i si d-ta accepti se-lu faca pop'a? Eu inca trebuie se acceptu alte timpuri mai bune pentru poporu nu cá celu de acumu. Da esemplu bunu, déca te dóre de caus'a scólei, punendu o suma catu de mica, cá fondu! Dela noi indesiertu vei asteptá asia multu, ca-ci déca amu avé si crucea si sabi'a in mana, dómne! multe amu face, a nostra arma inse e cuventulu si indemnulu prin fapte. — Nu numai atunci ne facemu noi datorii'a d. Ipsilanti, candu ne ordona metropolitulu séu consistoriulu, ni-o facemu noi si altadata fara de a ti mai dá de scire d-tale séu a mai cere sfatu dela d-ta, care nici sie-ti nu esti in stare a-ti dá, ci déca pasiunile te predomnescu, te apuci, cá celu ce sta se se incede de toti sloii cei de ghiatia fara de a-ti trage sém'a, ca sloii totu deasupra remanu si d-ta te cufundi in apa. Asia dupa-ce ai gatatu cu crucea petotindenea fara colácu, mai restandu-ti trecerea in Romani'a, care inca nu are lipsa de fi bastardi, cá d-ta, te-ai apucatu de preoti, dascali si scólele Romaniloru din campia, eugetandu ca in estu chipu recomandandu-te prin diurnale unguresci prin mangirea tuturoru, vei fi socotitu de mare si iscusitu pedagogu si vei afla mila si indurare in castrele straine, capatandu unu osu de rosu si dela actualulu d. inspect. regescu, inse de acestu feliu de omeni, credú, ca nici Ill. d. inspect. regescu alu nóstru nu are lipsa, ca-ci „Quisquis ab aede sua patria volat improbus anser: Ille domum rediens, anser ut ante manet.“

Fi acumu liniscitu d. „Ipsilanti“, ca-ci scopulu ti-lai ajunsu, unu consiliu inse 'ti dau, cá mai betranu, cá in locu de a scrie mintiuni si clevele de acestea, mai bine ai ceti alte carti folositorie si instructive, nisuindu-te si d-ta catu vei poté a inaintá cu seclulu alu XIX-lea, ér' a nu stá pe locu de ochire la poporulu ce mai inainte te sciea domnu, ér' acumu numai jupanu. De scolile si dascalii campiei nu te dóra capulu, nici nu-ti face neodihna, ca-ci avemu noi ómeni, cari se ne traga la raspundere pentru neglenti'a nostra atatu din partea civila catu si eclesiastica. Dixi.

Ioanu Hatieganu,
parochu si inspectoru scol. confes. gr.-cath.
in Tractulu Beilui.

Itali'a si Romani'a.

Sunt cateva dile, de candu prin decreta, principiaru romanu s'a conferitu mai multoru personagie politice ale Italiei diverse grade ale ordinului „Stéu'a Romaniei“. Avemu se inregistramu astadi, ca guvernulu italianu a tramisu la diverse personagie politice romane totu distinctiuni de feliu acést'a, Schimbulu acést'a de cruci, si de cordóne între cele doue tieri, este in impregiurarile actuale mai multu decatu o onóre facuta aceloru, carora li s'au acordatu distinctiunile: dovedesce ca simpathiile, cari esista între cele doue natiuni, de altmintrea sosori de orgine, sunt in adeveru mari si sincere. Se cade a spune aci spre a face destulu adeverulu, ca acésta situatiune, atatu de satisfactoria si atatu de onorabila pentru Romani'a, este a se datorii parte fórté mare atitudinei cordiale si staruintieloru dlui baronu de Fav'a, agentulu diplomaticu alu Italiei in Bucuresci, care este acuma decanulu corpulu diplomaticu de aci. D. baronu de Fav'a de diece ani, de candu se afla in Romani'a, n'a inecatatu niciodata a dá in faptu cele mai mari probe ca se interéza de acésta tíera. Trebuie se ne felicitamu — si se 'lu felicitamu — de resultatu, care vine se incoroneze acuma conduit'a s'a, atatu

de dibace si laudabila din punctu de vedere alu interesseloru italiane nu mai puçinu cá a celoru romane.

Eata decoratiunile, de cari facuramu amintire mai susu: Marele cordonu alu ordinulu St. Mauritiu si Lazaru s'a conferitu dlui Ionu Bratianu, presiedintele consiliulu si ministru de interne. Dlu Cogalniceanu, ministru afaceriloru straine, care posede deja unu mare gradu alu ordinulu SS. Mauritiu si Lazaru, s'a conferitu marele cordonu alu Corónei Italiei. S. Sale metropolitulu-primatu, presiedintele senatulu s'a conferitu asemenea marele cordonu alu aceluasiu ordinu. D. Alesandru Vasescu, vice-presiedintele camerei deputatiloru, a primitu crucea de comandoru. Cu privire la distinctiunea acést'a din urma, care negresitu e fórté meritata, trebuie se facemu omica observare.

Cetitoriulu, din cele premerse, usioru a potutu intielege, ca guvernulu italianu a voitu cu acést'a ocaziune se onoreze cele doue puteri mai mari ale statulu, puterea esecutiva si puterea legislativa, adeca ministeriulu si parlamentulu. In ceea-ce privece ministeriulu si senatulu, tóte s'au potutu face dupa intentiunea Italiei. Inse d. Rosetti presiedintele camerei, in urm'a unei decisiuni, care este la densulu nestramutabila, refusa ori-ce decoratiune. Credemu a sci, ca fiindu preinsciintiatu despre distinctiunea destinata lui a declaratú, ca se simte fórté lingusitu de onórea ce voieau se io faca, adause inse totodata ca, deórace nu a primitu nici chiar' deoratiunea tierii sale si voindu se remana fidelu principiiloru sale, densulu nu ambitionéza nici-o decoratiune straina, nici chiar' un'a italiana, desi considera Itali'a de-o a dou'a patria a s'a; Acést'a esplica impregiurarea, ca camer'a deputatiloru a primitu dela Itali'a unu semnu de simpathia si de stima in persón'a unuia din vice-presiedintii sei si nu in persón'a presiedintelui seu. Se terminamu anuntiaudu, ca guvernulu italianu va conferi in curundu alte decoratiuni la alti functionari romani.

(„L'Orient.“)

Diverse.

(Statistic'a preseii.) Eaca dupa d. Eug. Hotinu, numerulu diuarielor ce esista astadi in lume: Europ'a 7000, Americ'a 5000, Asi'a Afric'a si Oceani'a 500, totalu 12.300. In Europ'a numerulu diuarielor se imparte in modulu urmatoriu: Franci'a 37.000.000 poporatiune, 1640 diuarie; Angli'a 28.000.000 poporatiune, 1260 diuarie; Prusi'a 18.000.000 poporatiune, 700 diuarie; Itali'a 27.000.000 poporatiune, 500 diuarie; Austri'a 38.000.000 peporatiune, 365 diuarie; Elveti'a 2.500.000 poporatiune, 300 diuarie; Belgi'a 4.700.000 poporatiune, 275 diuarie; Oland'a 3.500.000 poporatiune, 225 diuarie; Romani'a 5.000.000 poporatiune, 60 diuarie; Russi'a 66.000.000 poporatiune, 200 diuarie. Spani'a 15.000.000 poporatiune, 200 diuarie; Suedi'a si Norvegi'a 5.200.000 poporatiune, 150 diuarie; Danemarc'a 2.000.000 poporatiune, 100 diuarie. Prin urmare in Elveti'a este unu diuaru pentru 7000 locuitori; in Belgi'a unulu pentru 17.000; in Franci'a in Angli'a unulu pentru 20.000; in Prusi'a unulu pentru 30.000; in Itali'a unulu pentru 54.000; in Spani'a unulu pentru 75.000; in Romani'a unulu pentru 80.000; in Austri'a unulu pentru 100.000; si in Russi'a unulu pentru 300.000.

(Oficierii romani si russi.) Citiramú in diuariile russesci, ca in cafenelele din Bucuresci se intempla scandaluri fórté dese între oficiarii russi si romani. Mai de una-di diuariulu „Norodovn'a“ dicea, ca cu ocaziunea unui asemenea scandalu oficiarii romani ar' fi smulsu decoratiunile din peptulu oficiariloru russi si apoi i-ar' fi omoritu. Nu scimu de cine si cu ce scopu se respandescu asemenea scornituri, dér' ceea ce scimu pozitivu este urmatoriulu faptu, petrecutu a séra: Unu ofieru russu, alu carui nume lu tacemu, dupa ce a facutu scandalu intr'o gasa publica, a scosu sabi'a si a strabatutu astfelu stradele, amenintiandu si gonindu in tóte partile pe pacinicii trecutorii. Eroulu cautá o victima si póte ca ar' fi gasit'o, déca n'ar' fi intervenitu politi'a, care l'a condusu la loculu competinte si i-a dresatu processu-verbalu. „Rom.“

(Crim'a din strad'a Sielari.) Sambata dupa ameadu, — scrie „Rom. lib.“ — capital'a fu cuprinsa de gróza, candu audi de nenorocirea caduta asup'r'a familiei Stern. Fratele mai micu alu dlui Staadeker iubiea pe cumnata-s'a. Acumu trei ani ei ceruse man'a, dér' nici tener'a, nici parintii sei, nici celelalte rude nu incuvintiara cererea junelui. Unii din caus'a inrudirei, altii din lips'a de simpathia între cei din urma se dice a fi fostu chiaru frumós'a

domnișora. Staadeker refuzatu pleca la Paris, unde lucră că comisionariu. Adi septemana se întorse in Bucuresci si in lipsa de alte ocupatiuni incepu se lucreze in biurolu fratelui seu din strada germana. Pe figur'a junelui era zugravita intristarea; elu traia izolatu, vorbea pușin si pareă agitat. Sambata dupa amiadi dn'a Staadeker impreuna cu sora-s'a, maritata de trei luni de zile, esira in tergu spre a cumperă unu daru de onomastia fratelui loru Isidor. Trecundu pe strada Germana, ele se abatura unu momentu pe la biurolu. Indata ce intrara in intru, junele Staadeker, ocupatu cu nesce facturi, redica capulu in susu, apoi elu lasă bruscu in josu, fora se salute, fora se pronuntie unu conventu, nici la intrarea nici la plecarea dōmnelor. Dupa cūteva minute elu 'si luă palari'a si cu figur'a contractata plecă rapede din biurolu in directiunea stradei Sielari. Locuinti'a dnei Staadeker este lenga otelulu Fieschy. La pōrt'a locuintei dōmnele fura ajunse de cumnatulu loru, care le salută cu gratiositate si le ceru permissiunea de a urcă si densulu susu. Cererea junelui, de si puse in mirare pe dōmnele, cari nu fura nici macaru salutate in biurolu, fu acordata si nici nu potē fi altmintrea. Urcandu-se in salonu compani'a convorbi despre multe. In timpul acest'a sosesce si d. Staadeker, pe care plecarea brusca a fratelui seu 'lu puse pe ganduri; der' gasindu pe toti in salonu, ca vorbescu cu liniste, elu se prefăcu, ca cauta nesce chartii si se întorse la biurolu. Nu trecu multu si junele ceru tinerei cumnate scrisōrea ce adresase din Paris. I se raspunde, ca aceea scrisōre nu se pastrează, de ore-ce a fostu rupta chiaru in diu'a primirei, fora a fi citita. — Se'mi dai scrisōrea, ca te omoru! — replică cumnatulu cu unu tonu amenintatoriu si cu muschii figurei încordati. Tener'a femeia, care portă in sinu'i fructulu casatoriei, incepu se tremure, si raspunde din nou, că nu are scrisōrea. Atunci cumnatulu seu scōse din buzunarulu jăchetei unu pumnal micu si se rapedi asupr'a obiectulu pasiunii sale. Acumu se produse o lupta prin impotrivirea dōmnei Staadeker, care fu gravu ranita la mani, er' nenorocit'a victima a moritu in urm'a a siese lovituri mortale ce primise in peptu. Criminalulu dupa sevirsirea faptulu, s'a retrasu intr'o camera laterala, la usi'a carei'a dn'a Staadeker a intorsu chei'a, er' elu acolo desbracandu-se si-a aplicatu cateva lovituri de pumnalu la gatu si la incheiaturile bratielor. — Autoritatea judiciaria mergundu la faci'a loculu a gasitu pe dn'a Goldenbergu, nenorocit'a lui victima, fora viētia, er' pe elu l'a aflatu scaldatu in sange. Internatu in spitalulu Colțiea in urm'a ranelor sale, ucigasiulu s'a incercatu se fuga si odat'a se sara pe ferestra.

Blasiu, 13 Apriliu 1878.

(Socōta si multumita publica.) In 10 Februaru a. c. s'a tienuta in „Otelulu nationalu“ din locu unu balu in folosulu „Fondulu pentru ajutarea studentiloru miseri in casu de morbu.“

Venitulu totalu a fostu 216 fl. 50 cr. v. a. si anume: Ser'a la cassa 97 fl. 50 cr. Din contribuii mari-animōse 119 fl. v. a., si in specia:

Escel. s'a dnu metropolitu Dr. I. Vancea 25 fl., dlu M. Andreica, proprietariu in Campeni, că colectante ne-a tramisu 13 fl., si anume: Dela A. Moldovanu, Iulia Porutiu, parochu gr.-cath., G. Candrea, D. Munteanu, P. Ioaneti, G. Decianu din Campeni, T. Moreanu, din Scarisiora, I. Todea, din Albacu, I. de Boeriu din Bistra, M. Danu din Albacu, M. Gombosiu din Vidra, C. Cotisielu din Certegăa cate 1 fl. Dlu colectante 1 fl. 18 cr., cesti 18 cr. s'au spesatu eu post'a.

Dlu S. Tamasiu, preotu gr.-cath. in Lugosiu a colectatu 15 fl., anume: Dela illustr. s'a dlu episcopu Dr. V. Mihalyi 2 fl., N. N. 1 fl., M. Nagy, canonicu 1 fl., G. Popu, canonicu 1 fl., Dr. I. Maioru 4 fl., Bordanu, adv. 1 fl., L. Popu, canonicu 1 fl., I. Madincea, canonicu 1 fl., Petru Popu, canonicu 1 fl., Nicolau Munteanu, proprietariu 1 fl. si dlu colectante 1 fl.

Una mana amica in Aradu ne-a colectatu 17 fl. v. a.; dela illustr. s'a dlu episcopu I. Metianu 5 fl., Rdss. dnu I. Bercianu, prot. gr.-cath. 5 fl., G. Dogariu, proprietariu 2 fl., Rdss. dnu V. Belesiu, ases. consist. 1 fl., dnu I. Belesiu, advocatu 1 fl., G. Purcariu 1 fl., V. Dimitrescu 1 fl., Ios. Popoviciu, advocatu 50 cr., Man'a amica 65 cr., din cari 15 cruceru spese postale.

Rdss. duu Ales. Micu, vicariu foraneu in Fagarasiu, a benevoitu a-ne colectă 7 fl. Dela dnii D. Gramoiu, vice-comite 1 fl., I. Romanu, adv. 1 fl., I. C. Dragusianu, pres. orf. 1 fl., I. Certeu, cancelistu 1 fl., I. Duvlea, adv. 1 fl., era dlu colectante 2 fl.

Dlu Paulu Olteanu, invetiariu a tramisu că colectante 4 fl. Dela rdss. dnii N. Demusianu, vicariu foraneu 1 fl., I. Ratiu, protopopu 1 fl., A. Bersanu 1 fl. si dlu col. 1 fl., dlu M. Bontescu, adv. in Huniador'a ne-a colectatu 3 fl., dela S. Popoviciu, notariu in Hunedior'a 1 fl., I. Munteanu, notariu in Nadasdie 1 fl., si dlu col. 1 fl., Si armatorii dni: N. Oprea in Dev'a 2 fl., I. Sabo in Dev'a 1 fl., B. Moldovanu in Samartinu 1 fl., Unu benevoitoriu din Miercurea 2 fl., N. Suru perochu in Secuieu 2 fl., F. Dumbrava in Brasiovu 2 fl., Iustinianu Grama in Brasiovu 1 fl., Ioanu Germanu, parochu in Șambotelecu 2 fl., I. Boeriu adm. prot. in Lechinti'a 2 fl., dn'a Maria Rosea n. Panoviciu in Sibiu 2 fl., I. Horszka parochu in Bi'a 1 fl., Stef. Popu, parochu in Mihaltiu 2 fl., I. Pappi, parochu in Craiunelu 1 fl., Dion. Moldovanu in Mediasiu 1 fl., T. M. Bucsia in Mediasiu 1 fl., d. Cornea, not. in Capalna 2 fl., si Mendelu in Blasiu 2 fl., I. Sabadusiu preotu in Panade 1 fl., I. Jgnatu, prot. 1 fl., M. Laslau parochu in Fenesiu 1 fl., Z. Branu, parochu in Sancelu 1 fl., Stef. Campianu, prot. in Ibasfalau 1 fl., Ios. Besianu, jude 1 fl., Aronu Papiu 1 fl., I. Pecurariu 1 fl.,

Spese au fostu 47 fl. 30 cr. v. a.

Subtragundu spesele din venitu remane in cass'a fondulu respectivu unu venitu curatu de 169 fl. 13 cr. Dupa cari rogamu atatu pe maranimosii contribuenti, catu si pe benevoitorii colectanti se benevoiesca a primi fierbintile nōstre multumiri si mai vertosu ale junimei studiose, in favorulu cerei-a au contribuitu si colectatu.

Pentru comit. arang.

T. Petrisioru, professoriu.

Sciri ultime.

Mare sensatinne a produsu conferirea velleref de auru (Goldenes Vliess) la mai multi cavaleri austriaci si ungari, intre cari fostulu ministru conte Belcredi, conte Mailath si conte Moritz Eszterhazy. Aceste nume, cari ne amintescu viu trist'a campania in diet'a elusiana dela 1865 displacu fōrte domnilor din Vien'a si Budapest'a. „Pester Journal“ vede deja apropiandu-se reactiunea cu pasi rapedi!

Se anuntia, ca negociatiunile intre deputatiunea regnicolara ungara si austriaca relativa la datori'a banței de 80 milioane au remasu fara rezultat. Acēst'a e un'a din principalele cestiuni ale

impacarei dualistice. Potemu der' de aci se conchidemu cumu sta ca acēsta impacare.

Situatiunea esterna e neschimbata. Se dicea ca ar' fi succesu Germaniei a asigură intrunirea unei conferentie preliminar, acuma se desminte scirea acēst'a din Berlinu. Stamu der' totu unde amu statu. Russi'a vrea se negocieze in deosebi cu fiecare din marile poteri.

In siedinti'a camerei romane de Mercuri 5 Apr. v. d. Furculescu isi desvoltă interpelarea asupra cuvintelor lui Gorciacoff, ca va ocupă tiér'a si va desarmă armat'a. D. min. Coghăniceanu raspunde, dicendu, ca a luat tōte dispositiunile de a se asigură armat'e si a starui, ca se se respecte conveatiunea.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Februaru 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu A. Horskia dela romanii din comuna Sighisior'a si 18 comune din giuru.

Diamandi I. Manole.

(Urmare.)

Demetriu Ciuleiu 10 cr., Ioana N. Ciuleiu 1 1/2 coti panza, George Ciuleiu 10 cr., Michailu Ciuleiu 5 cr., Anisi'a Vladu 6 cr., Veron'a I. Vladu 5 cr., Ioana N. Neagu 5 cr., Anisi'a Marianu 5 cr., Sofi'a G. Dragusiu 4 cr., Mari'a M. Dragusiu 10 cr., Mari'a P. Dragusiu 10 cr., An'a N. Petru 1 ismena si 2 c. p., Flōre Radu 1 cam., Mari'a Z. Stroiianu 3/4 c. p., Mari'a A. Sirbu 1 ismena, Pavelu Solomonu 5 cr., Elena I. Draghiciu 1 1/2 c. p., Pavelu Varvar'a 10 cr., Mari'a G. Varvara 1 c. p., Eli'a Marcu j. 8 cr., Iustina I. Aronu 1 cam., Ioanu N. Pinte'a 10 cr., Nicolae Pinte'a 10 cr., Eli'a Rujoiu 5 cr., Eli'a Pinte'a 5 cr., Michail'a Rujoiu 4 cr., Ioanu M. Rujoiu 5 cr., Flōre E. Stioiu 5 cr., Mari'a I. G. Pinte'a 1 cam., Michail'a C. Bordanea 10 cr., Teodoru Buzasiu 3 cr., Mari'a I. Pupeza 1 c. p., Veron'a E. Marcu 1 ismena, Mari'a G. Fulica 4 cr., Ioanu Fulica jun. 1 ismena, Ioan'a I. Candea 1 masaritia, Giarvasia M. Constantinu 1 cam., Ioan'a A. Constantinu 2 c. p., Ioan'a Bordanea 10 cr., Nicolae Draghiciu 10 cr., Sofi'a N. Candea 1 cam., Anisi'a G. Bucuru 2 c. p., Mari'a N. Sirbu 2 c. p., Achimu Varvar'a 10 cr., Eli'a si Mari'a Buzasiu 40 cr., Mari'a Bōrti 4 cr., 1 camasia si 1 ismena, Paraschiv'a Strojianu 10 cr., Mari'a Const. Stroiianu 1 ism., Nicolae Lupu 10 cr., Teodoru P. Neagu 10 cr., Ioanu P. Neagu 10 cr., Georgie Tenia 15 cr., Achimu Ovse'a sen. 10 cr., Sofi'a P. Fanfaretiu 5 cr. Sum'a totala in bani 6 fl. 32 cr., adeca siese florini 32 cr., 15 camasi, 10 par. ismene, 1 lepedeu, 66 1/2 coti panza, 20 decagram. scame de inu, 6 serviete, 1 sacu, 2 stergare si 1 masaritia.

Collect. I. Ganea, preot.

(Va urma.)

Chiciudulu de Campia, 10 Febr. 1878.

Onorate dle Redactoriu! Binevoiti a dá locu in pretiut'a dvōstre fōia urmatōrei liste de contribuire pentru ostasii romani raniti, care contine numele acelora, cari au oferitu bani seu obiecte. Sum'a contribuiiloru in bani este in totalu de 8 fl. v. a., din care subtragunduse spesele in bani de 5 fl. v. a. se tramitu numai 3 fl. v. a. Acesti 3 fl. si ofrandele ve rogu se le dati dlui Diamandi I. Manole, spre ale tramite la loculu destinatiunei. Primesce s. c. l.

Mari'a Rusu n. Muresianu, colectanta.

Colect'a de ofrande si banii pentru ostasii romani raniti adunata din comuna Chiciudulu de Campia prin dn'a Mari'a Rusu nasc. Muresianu.

Sapunescu Ioanu, notariu cercualu din Budatelecu 1 fl.; Din Chiciudu: Petru Rusu, preotu 1 fl., Ioane Moldovanu, docente 50 cr., Teodoru Suciu, primariu comunei 50 cr., Simionu Muresianu, cantoru 20 cr., Nicolae Chibulcuteanu, inspectoru civile 20 cr., Alesandru Buzanu, curatu primariu 40 cr., Ioane Moldovanu a Domnichi, economu 50 cr., Buzanu Iacobu, economu 20 cr., Filipianu Ioanu 20 cr., Margineanu Nicolae, economu 50 cr., Szimihaiianu Artimonu 30 cr., Buzanu Nistoru 20 cr., Dreptate Vasiliu'a 10 cr., Chibulcuteanu Gavrilu 30 cr., Margineanu Alecs'a 10 cr., Olteanu Nicolae 10 cr., Moldovanu Pinte'a 20 cr., Popu Grigorie 10 cr., Chibulcuteanu Ioanu 10 cr., Lupea Constantinu 20 cr., Buzanu George 10 cr., Chibulcuteanu Ioanu 10 cr., Lupea Constantinu 20 cr., Buzanu George 10 cr., Chibulcuteanu Gore 10 cr., Margineanu Dumitru 10 cr., Buzanu Ioanu 10 cr., Moldovanu Mihailu 10 cr., Bartalanu Isaila, economu in Budatelecu 10 cr., s'au adunata dela mai multi din Chiciudu 50 cr.

Sum'a 8 fl.

(Va urma.)

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 18 Apriliu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	61.55	Oblig. rurale ungare . . .	77.10
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	65.15	„ „ Banat-Timis. . .	77.50
Losurile din 1860 . . .	111 —	„ „ transilvane. . .	—
Actiunile banței nation. 793. —		„ „ croato-slav. . .	78.75
„ instit. de creditu 213.80		Argintulu in marfuru . . .	106.35
Londra, 3 luni. . .	121.70	Galbini imperatesci . . .	5.75
		Napoleond'ori . . .	9.73 1/2
		Marci 100 imp. germ. . .	59.95

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gott si fiu Henricu.

Foia pentru toti — cu ilustratiuni.

Redactor I. Al. Lepădat. Editor Visarion Roman.

Apare in Sibiu (Transilvania) in numeri de 1/2 colă pe septemăna si in volumuri de 6 colă la câte 4 septemăni. Pe an 75 colă in 52 numeri seu 13 volumuri. Tipar bun, hărtie fină, ilustratiuni frumoase.

Aduce articoli de sciintă, ofere lectură delectătoare, pledează pentru adever, pentru bine si pentru frumos.

Prețu la abonamentulu:

Pe an . . .	8 fl. — cr.	pentru Romani . . .	20 lei bank.
Pe 6 luni . . .	4 „ 40 „	„ „ „ „	11 „
Pe 3 luni . . .	2 „ 40 „	„ „ „ „	6 „
Un volum . . .	„ 70 „	„ „ „ „	1 „
Un număr . . .	„ 50 „	„ „ „ „	45 „

Abonamentele se fac la editorul V. Roman in Sibiu, la tōte librăriele si la oficiile postale.

ANUNCIU.

Manualulu de limb'a germana

pentru scōlele populare si capitale de I. Dorc'a, directorele scōlei capitale din Satulungu a aparutu in Editiunea a dou'a si se afla la editōriulu: Dimitrie Ghimbesianu in Cernatu (Sacele) si la librăria lui H. Zeidner in Brasiovu. 2—3

Numere si volume complete dela 1 Ianuariu 1878 se mai afla inca pentru nouii abonati.